

Christenen terug naar Mosoel

De afgelopen twee maanden zijn 81 christelijke families teruggekeerd naar de Noord-Irakese stad Mosoel. Bronnen hebben tegenover AsiaNews verklaard dat er een klimaat heerst van "hoop en vrees". Deze week hebben de autoriteiten officieel de terugkeer van een aanzienlijke groep gezinnen bekendgemaakt. Volgens een woordvoerder zijn tussen januari en februari 81 families teruggekeerd naar hun huizen. Volgens het ministerie voor Immigratie en Vluchtelingen verblijven nog altijd zo'n tienduizend gevluchte gezinnen in Al-Hamadaniya, een district zo'n dertig kilometer ten oosten van Mosoel. (KN)

Gesprekken Vietnam-Vaticaan bieden hoop

De gesprekken van de Vaticaanse delegatie met Vietnamese regeringsvertegenwoordigers van afgelopen week hebben de "basis gelegd voor verdere gesprekken". Dat heeft mgr. Pietro Parolin medegedeeld. Parolin is de Vaticaanse ondersecretaris voor Buitenlandse Zaken en het hoofd van de delegatie die gesprekken voerde over het aangaan van diplomatieke betrekkingen tussen beide staten. Tijdens de onderhandelingen is gesproken "over het beleid ten aanzien van de godsdienstvrijheid in Vietnam". (KN)

On dankbare werknemers krijgen voor straf hamburgers

Een Britse miljonaar heeft zijn stafleden hamburgers laten serveren nadat een van hen had geklaagd over de kwaliteit van het eten in een vijfsterrenhotel. Bestuursvoorzitter Damon Buffini van private equity firma Permira was volgens de *Daily Telegraph* "geschokt" door de kritiek. Het incident gebeurde tijdens de jaarlijkse week uit in het Pennyhill Parkhotel in Surrey, dat suites verhuurt van meer dan 1100 euro per nacht. Buffini, zelf opgevoed door een alleenstaande moeder, had de keuken opdracht gegeven de volgende avond tijdens het diner hamburgers te serveren. Tijdens het diner verweet hij de staf, van wie velen tijdens de gouden jaren tientallen miljoenen euro's verdienden, hun onvermogen te waarderen "hoeveel geluk ze hadden". (KN/IOL)

Obama populairder dan Jezus

In een populariteitstest via internet hebben Amerikanen Barack Obama op een hogere plaats gezet dan Jezus Christus. De Harris Poll vroeg tussen 12 en 19 januari 2643 volwassenen drie mensen te noemen die zij zodanig bewonderden dat ze een held genoemd konden worden. De respondenten konden spontaan antwoorden, er werd geen lijst voorgelegd waaruit men kon kiezen. Barack Obama bleek het meest genoemd te worden, gevolgd door respectievelijk Jezus Christus, Martin Luther King, Ronald Reagan en George W. Bush. Op de tiende plaats eindigde Moeder Teresa, op de voet gevolgd door God op de elfde plaats. (KN/CNA)

Mgr. Van Luyn: 'Zaaien, niet twijfelen'

Foto: Victor van Bommel - WPA

Hij heeft nog niet echt nagedacht over wat hij gaat doen als hij over anderhalf jaar 75 wordt. Daar heeft bisschop Ad van Luyn s.d.b. het veel te druk voor. De voorzitter van de Nederlandse bisschoppenconferentie werd vijftien jaar geleden bisschop van Rotterdam.

JAN PEETERS

Zijn uw verwachtingen van destijds uitgekomen?

"Als secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie had ik van dichtbij gezien met welke problemen en welke zorg, maar ook met welke uitdagingen en kansen bisschoppen te maken hebben. Het was voor mij een hele uitdaging de benoeming te accepteren. Het is toch een hele zware en complexe taak die je op je krijgt, met veel werk- en aandachtsvelden."

Toen u als bisschop begon, presenteerde u het Emmaüsverhaal als pastoraal model. Is dat geslaagd?

"Je gaat met de mensen op weg om hen te ontmoeten en je moet niet wachten tot ze op het punt zijn waar jij hen wilt hebben. Jezus ging op de weg naar Emmaüs ook naar hen toe. Hij nam het initiatief. Hij begon vragen te stellen. Dat moeten wij ook doen. Belangstelling tonen voor wat mensen bezighoudt en daarover met hen in gesprek gaan. Om als er een vertrouwensbasis is het verhaal van Jezus te vertellen. Het verhaal van de Emmaüsgangers gebruikten wij als salesianen van Don Bosco voor ons jongerenproject. Dat heeft mij altijd beziggehouden. Toen ik bij mijn benoeming van kardinaal Simonis, die het van mgr. Bär had gekregen, een icoontje van de Emmaüsgangers kreeg, werd dat ook het herinneringsprentje bij mijn wijding. Sindsdien speelt dat hier in het bisdom een rol. Nog steeds."

Als salesiaan verwacht je met jongeren te kunnen werken, maar u werd bisschop van een vergrijzend bisdom. Heeft u uw salesiaanse

idealen toch vorm kunnen geven?

"Iedereen weet inmiddels dat ik salesiaan ben, maar het was inderdaad een van de vele overwegingen die ik had bij mijn benoe-

'We hebben de parabel van de zaaier niet voor niets gekregen'

ming. Aan de andere kant: ook in mijn congregatie ben ik vrij snel bij het bestuur ervan betrokken geraakt. Maar dat was rechtstreeks bedoeld ter ondersteuning van onze salesiaanse opdracht. Ik bleef ook in contact met jongeren. Als secretaris-generaal van de bisschoppenconferentie miste ik dat. Als bisschop kreeg ik meer kans met jongeren om te gaan. Je bent tenslotte ook hun bisschop. Bij ons eerste jubileum heb ik Roger Schutz van Taizé gevraagd voor een grote ontmoeting hier in de Laurenskerk. Een geweldige avond met duizenden jongeren. Later had je Parijs, Rome en Keulen. Fantastisch. Dat waren voor mij dagen dat ik voluit salesiaan kon zijn. Geweldig."

Toch blijft het moeilijk roepingen te krijgen...

"Dat is van meet af aan voor mij een prioriteit geweest. Het blijft heel moeilijk, maar dat is niet omdat we er niet genoeg aandacht aan besteden. Er zijn zoveel factoren die meespelen. Neem de gezinsomvang of de verminderde kennis van het geloof. Hoe

draag je het geloof over op een manier die ook voor jongeren verstaanbaar is en geloofwaardig overkomt? Ik ben al blij dat ik in vijftien jaar toch zo'n 25 priesters heb mogen wijden. Het is een probleem dat we delen met de hele Kerk van West-Europa."

U vindt spiritualiteit belangrijk.

"Toen ik hier een tijd bisschop was, miste ik plaatsen van spiritualiteit. Wij hebben hier geen echte monastieke gemeenschap of abdij waar mensen terecht kunnen. In elk bisdom zou zo'n oase van bezinning moeten zijn. We zijn er mee bezig. We hebben hier de broeders van Sint-Jan en de zusters van Moeder Teresa. Ik heb ook geprobeerd de bewegingen hier te laten landen. Dat spreekt wel aan, maar er is nog niet voldoende engagement. We zouden zo iets moeten hebben als Sant'Egidio, maar dat is nog niet gelukt."

U legt veel nadruk op de heiligen van dit bisdom...

"Om te beginnen onze Laurentius, patroon van de armen en van ons bisdom. (lacht) Een geweldige patroon, en niet alleen omdat ik op zijn feestdag, 10 augustus, geboren ben. We hebben Brielle, waar de martelaren van Gorcum

'Een teken van hoop dat jongeren het voorbeeld geven'

hun leven gegeven hebben voor de Eucharistie en hun trouw aan de paus, twee elementen die ook in deze tijd heel actueel en wezenlijk zijn voor ons geloofsleven. Dan hebben we de heilige Lidwina van Schiedam die haar bijdrage heeft geleverd aan het lijden voor het Evangelie. Ik noem ook nog de martelaar H. Jeroen van Noord-

wijk en natuurlijk de co-patroon van onze kathedraal, de heilige Elisabeth van Thüringen, die haar jonge leven heeft gewijd aan de werken van barmhartigheid. Zij is een van de zogenaamde 'M25'-heiligen, heiligen die hun leven in het teken hebben gesteld van de werken van barmhartigheid, zoals die genoemd worden in Matteüs 25. Zo heet ook een jongerenclub in Delft, gestart door franciscaan Hans van Bommel om met post-vormelingen werk te maken van de werken van barmhartigheid. Ik ben bij zo'n kerstavond voor daklozen geweest. Dat was geweldig. Je ziet dat dat nu ook in andere parochies gebeurt. Ik vind dat een geweldige teken van hoop, dat jongeren dit oppakken en eigenlijk het voorbeeld geven. Want eigenlijk zou elke parochie een M25 club moeten zijn! Gelukkig dat we dit ook zien, naast alle zorgen en problemen die er zijn rond de opgroeiende generatie."

Het wordt er straks voor hen niet gemakkelijker op met al die voortgaande parochiefusies.

"Dat is een van de dingen die mij verrast hebben toen ik hier kwam. Toen waren ze al bezig met herstructurering. Dat was erg hard nodig. Maar we leven herstructurering, zowel dekenaten als parochies. Soms verandert de hele samenstelling van een wijk. Wie moet dan zo'n kerk overeind houden? Maar het blijft moeilijk. Wij doen het natuurlijk niet om het herstructureren, maar omdat we hopen dat we via een dergelijke structuur toch de getuigkracht en de missionaire opdracht van de Kerk een impuls kunnen geven. Samen sta je sterker. In de grote steden zie je dat waar parochies zijn samengevoegd er in die ene kerk meer mensen komen dan voorheen in die drie, vier parochiekerken samen. Dus het werkt wel, maar het is een lange weg. We moeten goed bedenken dat we de nieuwe generaties niet op kunnen zaden met al die financiële lasten. We besteden landelijk nu al veertig procent van het geld aan gebouwen. Maar dat we zo snel opnieuw moesten herstructureren, dat het zo snel ging, dat heeft ons verrast en dat valt heel zwaar, voor iedereen."

Is er enig resultaat te zien van campagnes als 'Welkom thuis', waarmee randkerkelijken afgelopen Kerstmis werden begroet?

"Dat is moeilijk te zeggen. Je kunt dat niet kwantificeren. Sommigen zeggen dat het eenmalige acties en impulsen zijn, net als de Wereldjongerendagen. Dat vind ik toch twijfelen aan de Heilige Geest. We moeten zaaien. Natuurlijk valt er zaad op de rotsgrond, maar je ziet ook dat er zaad wortel schiet en opbloeit. We hebben die parabel niet voor niets gekregen van de Heer." ●